

עורך „אוקטובר“

מגלה שהוא ביקר

לפני שנים בדאכאו

שמישפחתו נספחה

במייבצע סיני

שמאדאח הציע

לנאצר להקים

מישמד דיקטטורי

והתחרט על כך

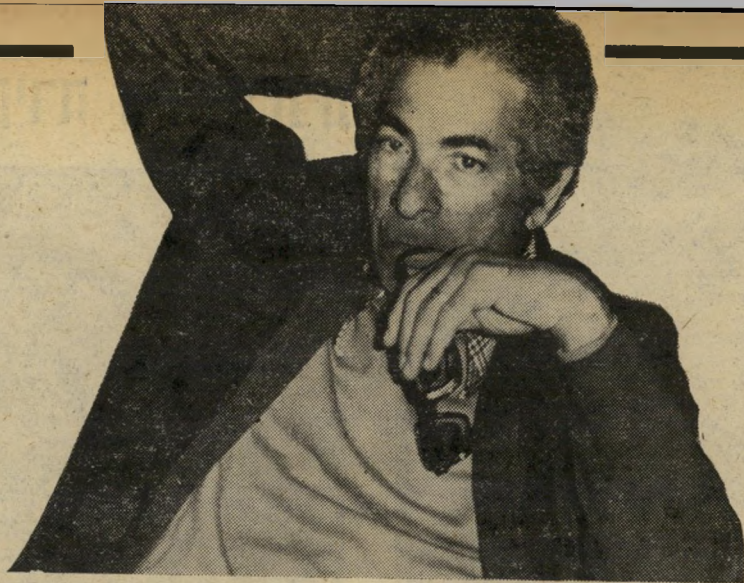

שחוז מפרשת

השואה היה היטלר

בסדר בעיני

העם המיצרי

ملح على جرح:

..قل لي ما الذي

تعرفه عن

أدولف هتلر!

רים תופעה דומה לזו שפגעה ביהודי גרמניה ופולין בתקופת היטלר.

האיש השנוא

ביותר

קחתי עט ונייר ואמרתי לעצמי: מדוע לא אעשה דבר דומה וארשום כל מה שעולה במוחי כשאני שומע את השם היטלר?

מה אני יודע עליו? היטלר — אוסטרי, ששלט בגרמניה כמו נפוליון האיטלקי, שהיה שליט בצרפת. נולד ב-1889. באותה שנה ובאותו חודש נולדו ההיסטוריון הדגול ארנולד טוינבי, הדיקטטור הפורטוגלי סאלאזאר והשחקן צ'רלי צ'אפלין.

באותה תקופה נולדו: המנהיג היהודי גוואהרלאל נהרון, הסופרים המצריים אל-עקאד, טהא ח'רסיין ואל-מאזני.

הסופר הצרפתי ז'אן קוקטו, הסופר הישראלי שמואל יוסף עגנון, אשר זכה במחצית פרס נובל לטפרות.

הסופר הרוסי בוריס פסטרנאק, מחבר ד"ר ז'יוואגה, אשר דחה את פרס נובל לספרות.

באותם הימים נבנה מיגדל-איפל בפריז.

הסוציולוג היהודי האמריקאי זיגפריד קראקובר הפיק את הסרט מקאלגרי עד היטלר.

היטלר התאבד בשנת 1945. יום אחד לפניו נרצח ידידו, בניטו מוסוליני. יחד עימו נפטרו המדינאי הבריטי לורד ג'ורג' הנשיא האמריקאי פרנקלין רוזוולט והי משורר הדגול פול ואלרי.

הוטלה הפצצה האטומית הראשונה. התגלה ויטמין.

פותרו מכשירי הרדאר.

מוסיאון-השעווה של מאדאם טסו בי לונדון, ערך מישאל בין 3500 מבקרים, שבו התבקשו לציין מיהם האנשים השנואים ביותר בהיסטוריה. התשובות:

- (1) היטלר.
- (2) אידי אמין.
- (3) ניקסון.
- (4) מאו צה-טונג.
- (5) דראקולה.

זהו כמעט כל מה שאני יודע על היטלר. ועוד:

היטלר שרף מיליוני יהודים בתאי-הגזים. ראיתי את אחד מתאי-הגזים הללו בדאכאו, סמוך לעיירה גירנברג, שבה התקיימו מישפטיהם של פושעי מלחמת-

בגין, היטלר ואנחנו

העולם השנייה. דאכאו הוא מקום נתעב, שבו נוגעת כף רגלך באדמה שחורה, דאתה מרגיש כי זהו אפר מן הכבשנים, או שרידיהם של הקורבנות. אתה נתקל פה באבק שחור. לאחר מכן אתה נכנס לחדרים, שעל קירותיהם ציפורניים ודם. המבקרים אינם מסוגלים לעמוד בכך. היו ששלחו את ידיהם אל התמונות וקרעו אותן לגזרים.

ראיתי את כל אלה. הרגשתי תחושת-מחנק. פחד. נשארתי במקום יממה או יותר. התכנסתי בתוך עצמי, וניסיתי להדחיק את המראות. לא רציתי לזכור את מה שראיתי, וזה מה שהיהודים אינם מסוגלים לעשות.

צריך להבין אותם: איש אינו יכול לקבור את אמו. אביו ובנו בקלות כזאת, ולהפוך את הזיכרון לתחושה של אדישות, אפאתיה.

לפיכך הזיכרונות השחורים הללו רדודים מים בקרוב — אך לא מתים. תרדמתם קלה מאוד. די שתתקרב אליהם כדי שיקפצו ממקומם בבעתה — והוא בדיוק מה שקרה למר מנחם בגין, אשר על בשרו עברו מעצר בבתי-הסוהר, סבל וייסורים, עד לבריחתו לישראל, שם הפך אחד מעמודי-התווך, השומר על ההיסטוריה, אי-אפשר לפתור או להבין את התסביך הזה, מבלי לחזור אל היסטוריה של היהודים באירופה או בפלסטין.

עליכן, באיגרת ששלח אל הנשיא אל-סאדאת ב-18 באוגוסט, ניצל מר בגין

זהו מאמר פוקח-עיניים מבחינות רבות. לדעת רבים, כתב אינם מנצור, איש-אמונו של אנוור אדי אכאראת, את המאמר הזה על פי בקשת הנשיא עצמו, כדי להנחות את העיתונאים והקאריקטוריסטים במצריים לחדוג מהשוואת מנחם בגין לאדולף היטלר.

אך מנצור מנחה במאמר זה גילויים רבים — לא רק על עצמו ועל מישפחתו, אלא גם על הייחרות של האינטליגנציה המצרית, ועל הפער בינה ובין התודעה הישראלית.

מצריים נכנסה למלחמת-העולם השנייה כמדינה משועבדת, תחת כיבוש בריטי. כאחת משיאי המלחמה, הטילו הבריטים מנצור על ארמון המלך פארוק, השפילו אותו ואת מצריים לעיני כול, והכריחו אותו למנות ממשלה מצרית לפי תכתיבם.

הצבא הגרמני, שעלה על מצריים מלוב, נראה, על כן, כצבא משחרר מעול משעבד. אנוור אדי-אכאראת לא היה היחיד, כדור המצרי הצעיר של אז, שהתוויחס משום כך באהדה גלוויה לגרמניה הנאצית וזמנהיגיה. למעשה ראה כמעט כל העולם הערבי בגרמניה מעצמה הראויה להערצה, הזוחמת בשתי המדינות הקולוניאליות — בריטניה וצרפת.

במאמר זה שפורסם בשבועון „אוקטובר“, מסביר מנצור את הרקע הרוחני והפוליטי לכך. הוא הודיע שהוא מעוניין בכך שהמאמר יפורסם בישראל, ואף ראה להעביר במלפזון הספרים כדי להכטיח את דיוק התירגום ואת הכהרת כוונותיו.

בותרת המאמר אומרת: „מלח על הפצעים: אמור לי מה אתה יודע על אדולף היטלר!“

מאח אינם מנצור

את היהודים בתאי-הגזים. רק במקרים בודדים הוזכרה העובדה הזאת, וגם אז לגמרי במיקרה. יש בכך כדי להוכיח כי היטלר אינו שם או משמעות הגורמים לעוונות במוחם! א' בדמיונם של המצרים. אין בחיי המצ-

כל העם היהודי התייצב מאחרי מנחם בגין, כאשר עלה קיצפו על הדברים שהתפרסמו בעיתונות המצרית עליו ועל היטלר, ובעיקר — על ההשוואה ביניהם.

הם (הישראלים) איבדו מיליונים של קורבנות, וזוהי סיבה טובה לשנוא את היטלר. לנו אין סיבות רבות לערוך השוואה בין שני האנשים.

היהודים טוענים כי היטלר שרף והשי מיד אותם — גברים, נשים וטף. היו אלה העיניים וההשפלה המכוערים ביותר שי אירעו בהיסטוריה של העם היהודי. די בכך שבכל מישפחה יהודית חסרים האב, האם או האת. היטלר הוא אשר שיטע את היהודים. הפחד, הרגשת חוסר-הביטחון והתחושה של אי-האיומן בעתיד, או באנשים בכלל, מורשים עמוק, ולא קל לטפל בהם תוך עשרות שנים. לכן אין זה מוזר בכלל לגלות כי קפא, פרויד, זינגר ושאגאל נמנים על קבוצת הפילוסופים של החרדה.

כל יהודי המגיע לקאהיר מישראל, מיר ארצות-הברית או מבריטניה מניח על השולחן, כמנה ראשונה בשיחה, את הישוואה בין היטלר ובגין.

ערכנו כמה נסיונות. שאלנו קבוצה של אינטלקטואלים מצריים צעירים: מהו הדבר הראשון העולה בדעתך כאשר אתה שומע או קורא את השם היטלר? בין התשובות שקיבלנו לא היה דבר שהצביע על-כך שהיטלר הוא אשר שרף